Co to jest RSV?

Data aktualizacji
2025-10-01

RSV leczy się objawowo, nie ma celowanej terapii przeciwwirusowej. Przed zakażeniem chroni szczepionka, a w przypadku małych dzieci dodatkowo przeciwciała monoklonalne. Osoby dorosłe można zaszczepić w czasie całego sezonu infekcyjnego, ale najlepiej przed jego rozpoczęciem. Trwa on zwykle od października lub listopada do kwietnia lub maja. Na RSV można chorować więcej niż raz.

Wirus przenosi się:

- drogą kropelkową, kiedy np. chory kicha, kaszle
- przez ręce i przedmioty zanieczyszczone wydzieliną z dróg oddechowych chorego.

Dlaczego i dla kogo RSV jest groźny

Na RSV każdy może zachorować, ale choroba jest najgroźniejsza dla:

- niemowląt (szczególnie wcześniaków)
- osób starszych, zwłaszcza z chorobami przewlekłymi układu oddechowego, z wadami serca, po przeszczepach, w immunosupresji.

Najczęstszym powikłaniem jest:

- zapalenie oskrzelików (u małych dzieci)
- zapalenie płuc.

Po przechorowaniu może utrzymywać się nadwrażliwość oskrzeli.

RSV jest najczęstszą przyczyną zapalenia oskrzelików i płuc u dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Najważniejszym czynnikiem ryzyka ciężkiego przebiegu są:

- wiek dziecka
- kiedy się urodziło: w trakcie, krótko przed lub w trakcie sezonu RSV.

U osób z osłabionym układem immunologicznym, w tym osób starszych, osób z chorobami płuc, serca lub chorujących na cukrzycę, zakażenie RSV może prowadzić do ciężkiego przebiegu choroby i wymagać hospitalizacji. RSV może powodować ciężkie choroby układu oddechowego. Najczęściej z powodu zakażenia RSV hospitalizowane są osoby z chorobami współistniejącymi, takimi jak cukrzyca oraz przewlekłe choroby serca i płuc.

Do grup ryzyka ciężkiego przebiegu i powikłań zakażenia RSV u dorosłych należą osoby:

- po 60 roku życia
- ze współistniejącymi schorzeniami kardiologicznymi, w tym szczególnie z niewydolnością serca, chorobą niedokrwienną serca, zaburzeniami rytmu serca
- ze współistniejącymi schorzeniami płuc, w tym szczególnie z przewlekłą obturacyjną chorobą płuc, astmą oskrzelową
- osoby z obniżoną odpornością, w tym szczególnie po przeszczepie szpiku kostnego, po

przeszczepie narządowym

- które są pensjonariuszami domów opieki po 60 roku życia
- z cukrzycą
- z przewlekłą chorobą nerek, z chorobami hematologicznymi.

Każdego roku w Europie RSV przyczynia się do ponad 270 tys. hospitalizacji i około 20 tys. zgonów następujących w szpitalu wśród osób dorosłych w wieku 60 lat i starszych.

Szacuje się, że każdego roku w tych populacjach odnotowuje się około 3 mln przypadków ostrego zakażenia dróg oddechowych wywoływanego przez RSV.

Komu zaleca się szczepienia

Szczepienia przeciw RSV są szczególnie zalecane:

- osobom w wieku 60 lat i starszym,
- osobom w wieku 18 lat i starszym z z chorobami towarzyszącymi, które zwiększają ryzyko zachorowania na chorobę wywoływaną przez RSV
- kobietom w ciąży w celu biernej ochrony dzieci od urodzenia do 6 miesiąca życia przed chorobami dolnych dróg oddechowych wywoływanymi przez RSV. To najlepsza metoda ochrony noworodków.

Uodpornienie bierne niemowląt i noworodków polega również na podaniu przeciwciał monoklonalnych, aby zapobiegać chorobie dolnych dróg oddechowych wywołanej przez RSV. To gotowe przeciwciała podawane niemowlętom w zastrzyku. Chronią je przed wirusem RSV przez kilka miesięcy. Dzieci powinny być zabezpieczone w pierwszym dla nich sezonie występowania zakażeń RSV. Szczepienie matki przeciw RSV w ciąży nie powinno być powodem wykluczenia dziecka z profilaktyki biernej za pomocą przeciwciała monoklonalnego.

Szczepionki przeciw RSV

Szczepionki przeciw RSV należą do grupy szczepionek inaktywowanych (zabitych). W Polsce dostępne są 2 różne szczepionki przeciw RSV: Abrysvo i Arexvy.

Szczepionka Abrysvo może być podawana:

- osobom w wieku 18 lat i starszym:
    - w wieku 65+ lat szczepionka jest bezpłatna w ramach refundacji (refundacja 100%, szczepionka bezpłatna na wykazie leków „pacjent 65+”). Potrzebujesz receptę na refundowaną szczepionkę.
    - w wieku 60-64 lat szczepionka jest w dostępna w ramach refundacji aptecznej z odpłatnością 50%. Potrzebujesz receptę na refundowaną szczepionkę.
- kobietom w ciąży – w celu biernej ochrony niemowląt do 6 miesiąca życia przed chorobami dolnych dróg oddechowych wywołanymi przez RSV. Szczepionka jest bezpłatna. Potrzebujesz receptę na refundowaną szczepionkę (lista ciąża+).

W pozostałych grupach wieku szczepionka jest odpłatna.

Szczepionka Arexvy może być podawana osobom:

- w wieku 65+ (refundacja 100%, szczepionka bezpłatna, potrzebna recepta z kodem „S”)
- w wieku 60-64 lata (refundacja apteczna 50%, potrzebna recepta z kodem „S”).
- w wieku od 50 do 59 lat ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na chorobę – odpłatnie.

Po szczepieniu najczęściej obserwowane są takie niepożądane odczyny poszczepienne, jak: ból w miejscu wstrzyknięcia, zmęczenie, bóle mięśni, bóle głowy, bóle stawów. Te objawy mijają w ciągu kilku dni.

Poznaj kalendarze szczepień dla dorosłych.

Przeczytaj więcej w magazynie "Ze Zdrowiem" pt. **"Szczepmy się"**.

Przeczytaj także

Dlaczego trzeba szczepić osoby z grup ryzyka

Jeśli jesteś w grupie ryzyka lub masz kogoś bliskiego, kto jest narażony na cięższy przebieg choroby zakaźnej, pamiętaj o szczepieniach. One chronią przed powikłaniami

Ufaj wiarygodnym informacjom o szczepieniach

Sprawdzaj, skąd pochodzi wiedza, z której korzystasz. Nie daj się zmanipulować. Zobacz, jakie są najczęstsze mity na temat szczepień i gdzie możesz zweryfikować wiedzę

Seniorzy przeciw pneumokokom

Są cztery filary dobrego zdrowia u osób starszych: właściwa dieta, odpowiednia aktywność fizyczna, wykonywanie badań profilaktycznych, szczepienia ochronne – w tym szczepienia przeciw pneumokokom